

Weryfikacja stanu zachowania siedlisk przyrodniczych

na gruntach będących
w zarządzie

Nadleśnictwa Dobrzejewice

Opracowanie wykonała:
dr Paulina Ćwiklińska

BIURO URZĄDZANIA LASU I GEODEZJI LEŚNEJ
ODDZIAŁ GDYNIA
WYDZIAŁ PRODUKCYJNY TORUŃ

Wykonano na zlecenie
Nadleśnictwa Dobrzejewice

Opracowanie

dr Paulina Ćwiklińska

Pomiar terenowy

inż. Marek Rutkowski

Kontrola końcowa

mgr inż. Zbigniew Szulikowski

Spis treści

1.	Wstęp	1
2.	Charakterystyka wybranych siedlisk przyrodniczych	1
2.1.	2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi	1
2.2.	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nymphaeion, Potamion.....	1
2.3.	3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne.....	2
2.4.	4030 Suche wrzosowiska (Calluno-Geniston, Pohlio-Callunion, Calluno-Arctostaphylion).....	2
2.5.	6120 Ciepłolubne śródlądowe murawy napiaskowe (Koelerion glaucae).....	2
2.6.	6210 Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea).....	3
2.7.	6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (Arrhenatherion).....	3
2.8.	7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska.....	4
2.9.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albae, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródłiskowe).....	4
2.10.	91D0 Bory i lasy bagienne.....	5
2.11.	91T0 Śródlądowy bór chrobotkowy (Cladonio-Pinetum i Peucedano-Pinetum).....	5
2.12.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum i Tilio-Carpinetum).....	6
3.	Wyniki weryfikacji siedlisk przyrodniczych w Nadleśnictwie Dobrzejewice – część opisowa.....	7
3.1.	2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi	7
3.2.	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nymphaeion, Potamion.....	7
3.3.	3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne.....	7
3.4.	4030 Suche wrzosowiska (Calluno-Geniston, Pohlio-Callunion, Calluno-Arctostaphylion).....	7
3.5.	6120 Ciepłolubne śródlądowe murawy napiaskowe (Koelerion glaucae).....	8
3.6.	6210 Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea).....	8
3.7.	6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (Arrhenatherion).....	8
3.8.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	8
3.9.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albae, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródłiskowe).....	9
3.10.	91D0 Bory i lasy bagienne.....	9
3.11.	91T0 Śródlądowy bór chrobotkowy.....	9
3.12.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum i Tilio-Carpinetum).....	10
4.	Wyniki weryfikacji siedlisk przyrodniczych obejmujących całe wydzielania – część tabelaryczna	11
4.1.	Zestawienie siedlisk przyrodniczych obejmujących całe wydzielania wg stanów zachowania przed weryfikacją dla Nadleśnictwa Dobrzejewice (stan na 2014 r.)	32
4.2.	Zestawienie siedlisk przyrodniczych obejmujących całe wydzielania wg stanów zachowania przed weryfikacją w obszarach objętych analizą (bez obszarów Natura 2000 z aktualnym opracowaniem stanu siedlisk przyrodniczych) (stan na 2014 r.).....	32

4.3.	Zestawienie siedlisk przyrodniczych obejmujących całe wydzielenia wg stanów zachowania po weryfikacji w obszarach objętych analizą (bez obszarów Natura 2000 z aktualnym opracowaniem stanu siedlisk przyrodniczych) (stan na 2022 r.).....	33
5.	Wyniki weryfikacji punktowych siedlisk przyrodniczych – część tabelaryczna.....	34
5.1.	Zestawienie punktowych siedlisk przyrodniczych wg stanów zachowania przed weryfikacją dla Nadleśnictwa Dobrzejewice (stan na 2014 r.)	53
5.2.	Zestawienie punktowych siedlisk przyrodniczych wg stanów zachowania przed weryfikacją w obszarach objętych analizą (bez obszarów Natura 2000 z aktualnym opracowaniem stanu siedlisk przyrodniczych) (stan na 2014 r.)	53
5.3.	Zestawienie punktowych siedlisk przyrodniczych wg stanów zachowania po weryfikacji w obszarach objętych analizą (bez obszarów Natura 2000 z aktualnym opracowaniem stanu siedlisk przyrodniczych) (stan na 2022 r.)	54
6.	Literatura.....	55

1. Wstęp

Weryfikację stanu siedlisk przyrodniczych na gruntach znajdujących się w zarządzie Nadleśnictwa Dobrzejewice przeprowadzono na podstawie Umowy nr SA.271.2n.5.2022 z dnia 28 sierpnia 2022 r. Pracami objęto wydzielenia oraz stanowiska punktowe, w których dotychczas zidentyfikowane były płaty siedlisk przyrodniczych leśnych oraz nieleśnych znajdujących się poza obszarami specjalnej ochrony siedlisk (SOO) Natura 2000.

Celem prac było zweryfikowanie stanu zachowania oraz wielkości płatów siedlisk przyrodniczych zestawionych wg adresów leśnych na stan 01. 01. 2014 r. Metodyka określania stanu zachowania opierała się na Decyzji Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 30 stycznia 2007 roku w sprawie metodyki inwentaryzacji siedlisk i roślin (Inwent) wraz z oceną stanu na terenach leśnych poza obszarami Natura 2000. Ocena fitosocjologiczna płatów siedlisk (kwalifikacja zgodnie ze zbiorowiskiem roślinnym) wykonywana była z wykorzystaniem metodyki monitoringu siedlisk przyrodniczych GIOŚ:

http://siedliska.gios.gov.pl/images/pliki_pdf/publikacje/pojedyncze_metodyki_dla_siedlisk.

2. Charakterystyka wybranych siedlisk przyrodniczych

2.1. 2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi

Siedlisko przyrodnicze 2330 obejmuje luźne murawy napiaskowe (zespół *Spergulo vernalis-Corynephorum*), które wykształciły się na śródlądowych piaskach wydmowych. Płaty wymienionego powyżej zespołu występujące na innych typach piasków nie mogą być zaliczane do siedliska, nawet jeżeli są bardzo dobrze wykształcone. O fizjonomii zbiorowiska decyduje kępkowa trawa – szczotlika siwa *Corynephorus canescens*, często występują także czerwiec trwały *Scleranthus perennis* i jasioniec piaskowy *Jasione montana*. W bardziej ustabilizowanych płatach pojawia się macierzanka piaskowa *Thymus serpyllum* oraz kilka gatunków traw: strzęplica sina *Koeleria glauca*, mietlica pospolita *Agrostis capillaris* i kostrzewa owcza *Festuca ovina*. Najczęstszym składnikiem warstwy mszystej jest płonnik włosisty *Polytrichum piliferum*. Na powierzchni piasku może tworzyć się stabilizująca podłoże warstwa glonów.

2.2. 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion*, *Potamion*

Siedlisko obejmuje mezo- i eutroficzne zbiorniki wodne o różnej genezie. Zalicza się do niego naturalne jeziora, naturalne drobne zbiorniki wodne oraz starorzeczka. Zbiorniki wodne zaliczane do siedliska występują powszechnie w całej Polsce. Woda w nich charakteryzuje się przewodnictwem elektrolitycznym od około 300 do 900 $\mu\text{S cm}^{-1}$. Typowymi gatunkami roślin są m. in. rogatek sztywny *Ceratophyllum demersum*, wywłócznik kłosowy *Myriophyllum spicatum*, przętka pospolita *Hippuris vulgaris*, włosienicznik krążkolistny *Batrachium circinatum*, zamętnica błotna *Zannichellia palustris*, grąźel żółty *Nuphar lutea*, grzybień biały *Nymphaea alba*, rdestnica pływająca *Potamogeton natans*, rzęsa drobna *Lemna minor*, rzęsa trójrowkowa *Lemna trisulca*,

żabiściek pływający *Hydrocharis morsus-ranae* i wiele innych. Przy brzegach zbiorników eutroficznych (głównie jezior) często występuje pas szuwarów.

2.3. 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne

Naturalne zbiorniki dystroficzne występują najczęściej w kompleksach z torfowiskami wysokimi i przejściowymi, nigdy nie sąsiadują z torfowiskami niskimi. Są to najczęściej niewielkie jeziora powstałe w zagłębieniach wytopiskowych. Charakteryzują się małą zasobnością w substancje pokarmowe oraz wysoką zawartością kwasów humusowych w wodzie. Częsteczek kwasów humusowych wychwytyją z wody wapń i mineralne związki pokarmowe, wiążą tlen rozpuszczony i przez zabarwienie wody (od żółto-brązowego do brązowego) ograniczają przenikanie światła do głębszych warstw wody. nierozpuszczalne frakcje kwasów humusowych opadają na dno zbiornika, tworząc galaretowate osady niekiedy o znacznej grubości. W takich warunkach słabo rozwinięty jest fitoplankton i zooplankton, rzadko występuje roślinność podwodna.

2.4. 4030 Suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion*, *Pohlio-Callunion*, *Calluno-Arctostaphyilion*)

Suche wrzosowiska rozwijają się zwykle na ubogich i umiarkowanie kwaśnych glebach bielcowych, wytworzonych z piasków luźnych lub słabogliniastych, zazwyczaj na suchych siedliskach. Mają najczęściej fizjonomię zbiorowisk niskich krzewinek o zróżnicowanej florze roślin naczyniowych i bogatej florze roślin zarodnikowych i biocie porostów.

Siedlisko wykazuje duże zróżnicowanie wewnętrzne. Jego najczęściej spotykana postać, występująca pospolicie w krajobrazach borowych, reprezentowana jest przez zespół *Pohlio-Callunetum* (wrzosowisko knotnikowe) z dominacją wrzosu *Calluna vulgaris* w warstwie zielnej i knotnika zwisłego *Pohlia nutans* w warstwie mszystej. Pozostałe, zdecydowanie rzadsze postacie siedliska (wrzosowisko janowcowe *Genisto pilosae-Callunetum*, kwietne wrzosowiska *Scabioso canescentis-Genistetum*, wrzosowisko mącznicowe *Arctostaphyllo-Callunetum* oraz wilgotna postać wrzosowiska z torfowcami) spotykane są rzadko.

Są to najczęściej zbiorowiska o półnaturalnej genezie – ich powstawanie i trwałość warunkuje utrzymywanie bezdrzewnych powierzchni: m. in. na czynnych poligonach, na poboczach dróg leśnych lub pod liniami energetycznymi, a także na przebiegu pasów przeciwpożarowych w lasach.

2.5. 6120 Ciepłolubne śródłądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*)

Za siedlisko 6120 uznaje się piaszczyska śródłądowe o wyraźnie kontynentalnym charakterze, pokryte niskimi, luźnymi murawami, z licznymi trawami o kępowymi wroście, najczęściej kseromorficznej budowie pędów i silnie rozwiniętym systemie korzeniowym oraz licznych terofitach. Zbliżone do muraw kserotermicznych, na ogół ciepłolubne.

Roślinność ciepłolubnych muraw napiaskowych stabilizowana jest i w dużej mierze kształtowana w wyniku ekstensywnej gospodarki pasterskiej. Po zaprzestaniu użytkowania przekształcają się w drodze sukcesji wtórnej w zarośla, a następnie w las.

Głównym zagrożeniem dla istnienia i funkcjonowania ciepłolubnych muraw napiaskowych jest sukcesja wtórna. Utrzymanie pełnej zmienności zbiorowisk i zachowanie bogactwa florystycznego tych siedlisk wymaga podjęcia zabiegów ochrony czynnej polegającej na usuwaniu drzew i krzewów, koszeniu oraz kontrolowanym wypalaniu.

2.6. 6210 Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea*)

Ekstrazonalne zbiorowiska ciepłych muraw na podłożu zasobnym w wapń, nawiązujące do zbiorowisk stepowych. Za priorytetowe uznaje się jedynie płaty z istotnymi stanowiskami storczykowatych.

Flora roślin naczyniowych muraw kserotermicznych jest bardzo bogata i urozmaicona, a wiele występujących tu gatunków to rośliny zaliczane do rzadkich i zagrożonych w skali Polski. Występujące na tych siedliskach gatunki pochodzą głównie z Obszaru Śródziemnomorskiego, osiągając w Polsce północną granicę naturalnego zasięgu. Spotkać tu można także wiele gatunków storczykowatych - takich jak na przykład: storczyk purpurowy *Orchis purpurea*, storczyk kukawka *Orchis militaris*, dwulistnik muszy *Ophrys insectifera*. Murawy kserotermiczne charakteryzują się dużą różnorodnością florystyczną, z czym związana jest bogata fauna bezkręgowców, zwłaszcza chrząszczy, muchówek, błonkówek i owadów prostoskrzydłych, pluskwiaków i motyli. W Pieninach murawy są siedliskiem dla chronionego motyla - niepylaka apollo *Parnassius apollo*.

Roślinność muraw stabilizowana jest i w dużej mierze kształtowana w wyniku ekstensywnej gospodarki łąkarskiej i pasterskiej. Po zaprzestaniu użytkowania przekształcają się w drodze sukcesji wtórnej w zarośla, a następnie w las. Głównym zagrożeniem dla istnienia i funkcjonowania muraw kserotermicznych jest sukcesja wtórna. Utrzymanie pełnej zmienności zbiorowisk i zachowanie bogactwa florystycznego tych siedlisk wymaga podjęcia zabiegów ochrony czynnej polegającej na przywracaniu i utrzymywaniu dawnych, ekstensywnych form użytkowania takich jak wypas, koszenie, w niektórych przypadkach kontrolowane wypalanie.

2.7. 6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (*Arrhenatherion*)

Za siedlisko 6510 uznaje się bogate gatunkowo, mezofilne łąki, powstałe w wyniku pozyskiwania gruntów pod łąkarstwo i wypas na siedliskach grądów i najsuchszych postaci łągów, ekstensywnie użytkowane – koszone po zakwitnięciu traw co najwyżej dwa razy w roku i umiarkowanie nawożone. Siedlisko reprezentują łąki rajgrasowe (zespół *Arrhenatheretum elatioris* wraz z podzespołami) oraz zbiorowisko wiechliny łąkowej i kostrzewy czerwonej (zbiorowisko *Poa pratensis-Festuca rubra*). Do siedliska nie można zaliczać intensywnie użytkowanych łąk uprawnych, charakteryzujących się dominacją traw o znacznej wartości pastewnej ani pastwisk ze związku *Cynosurion*.

Ekstensywnie użytkowane łąki świeże wykształcają się najczęściej na obrzeżach i w silnie zmeliorowanych fragmentach dolin rzecznych, najczęściej w kompleksach z łąkami wilgotnymi, murawami psammofilnymi i polami uprawnymi. Występują na glebach zasobnych w związki pokarmowe, o zróżnicowanym stopniu uwilgotnienia, lecz nie zabagnionych, o odczynie od kwaśnego po zasadowy.

Do gatunków reprezentatywnych dla siedliska 6510 należą głównie taksony diagnostyczne dla zespołu *Arrhenatheretum elatioris* i związku *Arrhenatherion*.

2.8. 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska

Siedlisko 7140 obejmuje torfowiska zasilane oligo- lub mezotroficznymi wodami częściowo opadowymi, a częściowo pochodzącymi ze spływów powierzchniowych lub wód podziemnych. Na niżu do siedliska zalicza się płaty torfowcowe stanowiące stadium odgórnego łądowacenia zbiorników wodnych, część okrajków torfowisk wysokich oraz niektóre torfowiska w dolinach rzek i potoków. Torfowiska przejściowe są stale wysyczone wodą, której poziom jest zbliżony do poziomu gruntu i stosunkowo stabilny, jedynie w wyniku zaburzeń siedliska ulega okresowym wahaniom.

Torfowiska przejściowe charakteryzuje bardzo dobrze rozwinięta warstwa mchów torfowców, tworząca płaski mszar. Do najczęściej występujących gatunków z rodzaju *Sphagnum* należą torfowiec kończysty *Sphagnum fallax*, torfowiec spiczastolistny *Sphagnum cuspidatum* i torfowiec wąskolistny *Sphagnum angustifolium*. Spośród roślin naczyniowych pospolicie występują turzycy: m. in. bagienna *Carex limosa*, pospolita *Carex nigra*, dzióbkwata *Carex rostrata*, gwiazdkowata *Carex echinata*, nitkowata *Carex lasiocarpa* i siwa *Carex canescens*. Poza turzycami najczęściej spotykane są mietlica psia *Agrostis canina*, żurawina błotna *Oxycoccus palustris*, wełnianka wąskolistna *Eriophorum angustifolium*, wąkrota zwyczajna *Hydrocotyle vulgaris*, siedmiopalecznik błotny *Comarum palustre* i bobrek trójlistkowy *Menyanthes trifoliata*.

2.9. 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, *olsy źródliskowe*)

Ten typ siedliska przyrodniczego obejmuje nadrzeczne lasy z udziałem olszy, jesionu, wierzby białej i kruchej oraz topoli białej i czarnej. Występują one w całej Polsce, na żyznych glebach zalewanych wodami rzecznyymi, o wysokim poziomie wód gruntowych, głównie klasyfikowanych jako pobagienne lub napływowe aluwialne. Płaty siedliska 91E0 spotyka się w dolinach dużych i małych rzek, nad strumieniami i na obszarach źródliskowych.

Łęgi reprezentujące siedlisko 91E0 są silnie zróżnicowane ekologicznie i geograficznie, w związku z czym kompozycja gatunkowa płatów jest zmienna. W drzewostanie występują najczęściej olsza czarna, jesion, topole biała i czarna oraz wierzby biała i krucha. Warstwa krzewów budowana jest najczęściej przez bez czarny, kruszynę i czeremchę zwyczajną. W wielogatunkowym runie występują m. in. pokrzywa, przytulie: czepna i błotna, sadić konopiasty, psianka słodkogórz, ziarnopłon wiosenny, turzycza błotna, śledziennica skrętolistna, czartawy: drobna i pospolita, karbieniec pospolity, tarczycza pospolita, tojeść pospolita i kosaciec żółty.

2.10. 91D0 Bory i lasy bagiennie

Siedlisko reprezentowane jest przez bory i lasy na bagiennych, rzadziej wilgotnych glebach torfowych, przynajmniej na płytkiej warstwie torfu mszarnego, mszystego lub turzycowego. Najczęściej występują w kompleksach z torfowiskami wysokimi i przejściowymi. Reprezentowane są przez bory sosnowe i brzeziny, jedynie w Polsce północno-wschodniej i w górach występują zaliczane do siedliska świerczyny bagiennie. Siedlisko zasilają najczęściej wody opadowe lub wody z płytkich warstw gruntowych. Są one kwaśne i ubogie w substancje odżywcze. Typowymi gatunkami występującymi w runie i warstwie mszystej w sosnowych borach bagiennych i brzezinach bagiennych są bagno zwyczajne *Ledum palustre*, borówka bagienna *Vaccinium uliginosum*, oraz gatunki torfowiskowe: żurawina błotna *Oxycoccus palustris*, modrzewnica zwyczajna *Andromeda polifolia*, wełnianka pochwowata *Eriophorum angustifolium*, widłak jałowcowaty *Lycopodium annotinum* i torfowce *Sphagnum* spp.

Spotyka się wiele form zniekształconych i zdegradowanych form siedliska, o znacznie pogorszonym uwodnieniu i braku części gatunków charakterystycznych.

2.11. 91T0 Śródlądowy bór chrobotkowy (*Cladonio-Pinetum* i *Peucedano-Pinetum*)

Śródlądowy bór chrobotkowy jest to kserofilny bór sosnowy skrajnie suchych i ubogich siedlisk piaszczystych. W klasyfikacji leśnosiedliskowej odpowiada typowi boru suchego, mającego zazwyczaj niską bonitację. Pod względem fitosocjologicznym odpowiada zespołowi *Cladonio-Pinetum*, którego cechą jest obfite występowanie w runie krzaczkowatych porostów, głównie chrobotków *Cladonia* z sekcji *Cladina* i rzadziej płucnic *Cetraria*, oraz mszaków, przy stosunkowo słabym udziale roślin naczyniowych.

Sosnowy bór chrobotkowy jest obecnie siedliskiem bardzo niestabilnym. Do tej pory nie jest określony ostatecznie charakter tego zbiorowiska. Nie jest pewne, czy jest to w pełni naturalna odmiana suchego boru sosnowego, czy te geneza jego powstawania oraz trwania na przestrzeni dziesięcioleci ma podłoże antropogeniczne, związane z historyczną i tradycyjną gospodarką rolną ludności na obszarach silnie zalesionych. Przymuszczenie rozmieszczenie siedliska na terenie Polski ma charakter pośredni pomiędzy naturalną genezą powstawania oraz historyczną gospodarką leśną lokalnych społeczności.

Najlepiej zachowane fragmenty boru chrobotkowego stwierdzono na terenie Polski w granicach Borów Tucholskich. Siedlisko występuje tu w odmianie subatlantyckiej, wyróżnianej przez subatlantyckie gatunki mszaków, w tym *Ptilidium ciliare* oraz *Dicranum spurium*. Porosty naziemne tworzą w płatach siedliska zwarte murawy chrobotkowe, które tylko miejscami ulegają rozproszeniu, a przestrzenie pomiędzy płatami zasiedlają borowe gatunki mszaków. Warstwa roślin zielnych jest słabo wykształcona, w jej obrębie występują gatunki borówki: brusznica *Vaccinium vitis-idaea* i czarna *V. myrtillus*. Licznie pojawia się w runie wrzos *Calluna vulgaris* oraz miejscami śmiałek pogięty *Deschampsia flexuosa*. Udział roślin zielnych w dobrze wykształconych płatach siedliska wynosi maksymalnie 10%.

2.12. 9170 *Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum i Tilio-Carpinetum)*

Siedlisko obejmuje grupę wielogatunkowych lasów liściastych z dominacją dębu i graba, występujących na niżu (poza Pomorzem) i w niższych położeniach górskich. Lasy grądowe występują w różnych warunkach siedliskowych. Związane są często z wyższymi terasami dolin rzecznych. Na glebach uboższych i suchszych występują tzw. grądy wysokie, a na glebach wilgotniejszych i żyzniejszych – grądy niskie.

Naturalne grądy środkowoeuropejskie i subkontynentalne cechują się złożoną strukturą drzewostanu i dużym bogactwem flory. W drzewostanie występują dęby, lipa drobnolistna, grab, wiązy, klony i jesion. Warstwę krzewów budują m. in. leszczyna, trzmieliny i dereń świdwa. Runo jest wielogatunkowe, a do jego składników należą m. in. gwiazdnica wielkokwiatowa, pszeniec gajowy, turzyca orzęsiona, przylaszczka pospolita, gajowiec żółty, zawilec gajowy, żankiel zwyczajny, kokoryczka wielokwiatowa, groszek wiosenny, fiołek leśny, przytulia wonna i przytulinka wiosenna. Warstwa mszysta najczęściej nie jest obecna.

3. Wyniki weryfikacji siedlisk przyrodniczych w Nadleśnictwie Dobrzejewice – część opisowa

3.1. 2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi

W wyniku weryfikacji wykluczono występowanie siedliska na gruntach Nadleśnictwa Dobrzejewice. Nad gazociągami występują jedynie niewielkie pozostałości płatów siedliska, w których jedynym gatunkiem charakterystycznym dla muraw napiaskowych jest szczotlicha siwe *Corynephorus canescens*. Większość powierzchni nad gazociągami jest pozbawiona pokrywy roślinnej – rozjeżdżona i zniszczona, prawdopodobnie wskutek konserwacji rurociągu. Płaty, które były diagnozowane w obrębie zbiorowisk leśnych również nie zostały potwierdzone. W podanych lokalizacjach występuje zwarty drzewostan sosnowy, bez luk i prześwitleń umożliwiających rozwój siedliska, a runo jest mszysto-trawiaste. Również podłoże nie jest piaskiem wydmowym. Wg przewodnika GIOŚ (Kulpiński, Tyc 2012) do siedliska 2330 zalicza się wyłącznie płaty, które rozwinęły się na piaskach wydmowych. Płaty zespołu *Spergulo vernalis-Corynephorum* występujące na innych typach piasków nie mogą być zaliczane do siedliska, nawet jeżeli są bardzo dobrze wykształcone. Możliwe jest, że inwentaryzowane płaty zostały pierwotnie błędnie zaliczone do siedliska 2330.

3.2. 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion*, *Potamion*

Na gruntach Nadleśnictwa Dobrzejewice znajdują się dwa jeziora zaliczone do siedliska 3150. W wyniku weryfikacji podtrzymano ocenę ich stanu (B). Obydwa zbiorniki dobrze reprezentują siedlisko, występują w nich gatunki z klasy *Potametea*, natomiast skład gatunkowy jest nieco zubożały.

3.3. 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne

W trakcie poprzedniej inwentaryzacji na gruntach Nadleśnictwa Dobrzejewice stwierdzono występowanie sześciu zbiorników wodnych zaliczonych do siedliska 3160 obejmujących całe poddodziały oraz 12 niewielkich zbiorników punktowych. W trakcie weryfikacji wykluczono występowanie siedliska w Nadleśnictwie. Wymienione zbiorniki wodne znajdują się obecnie w kompleksach torfowisk niskich i są silnie zeutrofizowane, o czym świadczy roślinność obrzeży – szuwar trzcinowy i/lub szuwar pałki szerokolistnej oraz powszechnie występujący sit rozpierzchły *Juncus effusus*. Aby jednoznacznie wykluczyć zbiorniki z siedliska potrzebne byłyby badania fizykochemiczne wody i osadów dennych. Być może zaliczenie opisywanych zbiorników do siedliska 3160 było pierwotnym błędem w ocenie.

3.4. 4030 Suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion*, *Pohlio-Callunion*, *Calluno-Arctostaphylion*)

Wszystkie stanowiska siedliska 4030 (wyłącznie punktowe) zanotowano pod linią energetyczną w obrębie Wąkole. W 2014 r. stan prawie wszystkich z nich został określony jako A, tylko jedno ze stanowisk uzyskało ocenę B. W czasie obecnej inwentaryzacji stan tylko jednego z płatów oceniono jako A, ocenę jednego płatów utrzymano jako B, natomiast w pozostałych przypadkach ocenę obniżono do B lub C. Przyczyną obniżenia ocen jest ekspansja inwazyjnej czeremchy amerykańskiej *Padus serotina*, i/lub miejscowe ustępowanie wrzosu na rzecz gatunków traw (głównie trzcinika piaskowego *Calamagrostis epigejos*). Mimo obniżenia oceny w przypadku większości płatów ich powierzchnia wzrosła w porównaniu do podawanej z 2014 r.

3.5. 6120 Ciepłolubne śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*)

Wszystkie dotychczas zinwentaryzowane ciepłolubne murawy napiaskowe z Nadleśnictwa Dobrzejewice, znajdują się w specjalnych obszarach ochrony siedlisk (SOO) Natura 2000, dla których został sporządzony Plan zadań ochronnych zawierający wykaz lokalizacji siedlisk przyrodniczych dla danego obszaru Natura 2000.

Siedliska przyrodnicze zlokalizowane w obszarach SOO Natura 2000 nie były przedmiotem umowy i nie podlegały weryfikacji.

3.6. 6210 Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea*)

Wszystkie dotychczas zinwentaryzowane murawy kserotermiczne z Nadleśnictwa Dobrzejewice, znajdują się w specjalnych obszarach ochrony siedlisk (SOO) Natura 2000, dla których został sporządzony Plan zadań ochronnych zawierający wykaz lokalizacji siedlisk przyrodniczych dla danego obszaru Natura 2000.

Siedliska przyrodnicze zlokalizowane w obszarach SOO Natura 2000 nie były przedmiotem umowy i nie podlegały weryfikacji.

3.7. 6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (*Arrhenatherion*)

Na gruntach Nadleśnictwa Dobrzejewice występuje jeden płat łąki świeżej, obejmujący pięć pododdziałów (56 d, f, g, h, j) w obrębie Wąkole. W roku 2014 stan siedliska oceniano w większości poddziałów jako B, a w jednym przypadku na A. Obecnie siedlisko jest w zaniku wskutek zaniechania koszenia. Płaty zarastają nawłocią kanadyjską *Solidago canadensis* oraz wierzbami *Salix* spp. W wilgotniejszych miejscach występują turzyce oraz gatunki charakterystyczne dla łąk wilgotnych ze związku *Calthion*, lecz gatunki typowe dla łąk świeżych są także obecne. Aktualnie płaty nie są reprezentatywne dla siedliska, a ich stan zachowania można ocenić jako D. Istnieje jednak szansa przywrócenia siedliska do lepszego stanu, pod warunkiem podjęcia koszenia (co najmniej dwukrotnego w sezonie wegetacyjnym).

3.8. 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska

W 2014 r. do siedliska zaliczono pięć płatów powierzchniowych i 11 stanowisk punktowych. Aktualnie tylko jeden płat powierzchniowy został uznany za reprezentatywny dla torfowisk przejściowych. W składzie gatunkowym runa występują m.in. charakterystyczne dla siedliska 7140 turzyce - pospolita *Carex nigra*, gwiazdkowata *Carex echinata*, i siwa *Carex canescens*, a w warstwie mszystej obecne są torfowce *Sphagnum* spp. Płat jednak zarasta brzozą – obserwowana jest sukcesja w kierunku brzeziny bagiennej 91D0. Odtworzenie otwartego mszaru przejściowotorfowiskowego możliwe jest jedynie w przypadku eliminacji brzozy (działanie czasochłonne i kosztochłonne, nie zawsze przynoszące spodziewane rezultaty). W pozostałych przypadkach występowanie siedliska zostało wykluczone. Jest to prawdopodobnie efekt działających równolegle procesów antropogenicznej eutrofizacji oraz długotrwałych susz i zmniejszenia opadów. Roślinność części stanowisk tworzona jest obecnie przez gatunki niskotorfowiskowe, wymagające żyznego podłoża (m. in. trzcinę pospolitą *Phragmites australis*, pałkę szerokolistną *Typha latifolia*, sit rozpierzchły *Juncus effusus*, turzycę bagiennej *Carex*

acutiformis). W pozostałych przypadkach sukcesja drzew (głównie brzozy omszonej *Betula pubescens*) jest tak zaawansowana, że płaty te uznano za reprezentatywne dla siedliska 91D0 bory i lasy bagienne. Możliwe jest również, że wcześniejsze zaliczenie stanowisk do siedliska 7140 było wynikiem błędnej interpretacji opisu siedliska.

3.9. 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe)

W wyniku weryfikacji potwierdzono występowanie wszystkich podawanych do tej pory stanowisk siedliska. W przypadku siedmiu płatów powierzchniowych i pięciu punktowych utrzymano ocenę stanu zachowania B. W przypadku dwóch płatów powierzchniowych podwyższono ocenę – w jednym przypadku z B do A (wzorcowy skład gatunkowy oraz właściwie wykształcona struktura pionowa i przestrzenna płatu), w drugim z C do B (stosunkowo dobrze wykształcona struktura pionowa i przestrzenna, w runie nieco zbyt wysoki udział pokrzywy zwyczajnej *Urtica dioica*, ale występuje większość gatunków charakterystycznych). W pozostałych przypadkach ocenę obniżono z B do C. O obniżeniu oceny zdecydowały: silne przesuszenie podłoża oraz wysoki udział w runie rodzimych gatunków ekspansywnych (jeżyny *Rubus* spp., pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica* i inwazyjnych gatunków obcych (nawłoc kanadyjska *Solidago canadensis*).

3.10. 91D0 Bory i lasy bagienne

W trakcie weryfikacji potwierdzono obecność wszystkich wzmiankowanych w roku 2014 płatów siedliska. W większości przypadków utrzymano dotychczasową ocenę stanu (B lub C), jedynie jeden płat oceniono niżej, niż w poprzedniej dziesięciolatce (C zamiast B). Do siedliska włączono również jeden powierzchniowy i dwa punktowe płaty zaliczane wcześniej do siedliska 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska. O zmianie kodu siedliska zdecydowało wyższe niż 50% zwarcie warstwy drzew. Oceny stanu zachowania płatów warunkowane były przesuszeniem podłoża i związanym z tym faktem ustępowaniem gatunków charakterystycznych (głównie torfowców *Sphagnum* spp.).

3.11. 91T0 Śródlądowy bór chrobotkowy

W efekcie prac terenowych wykluczono dużą część płatów siedliska 91T0. Za reprezentatywne dla siedliska uznano tylko trzy stanowiska powierzchniowe oraz jedno stanowisko punktowe. We wszystkich przypadkach ocenę stanu siedliska obniżono z B do C. Zdecydowały o tym młody wiek drzewostanu oraz skład warstwy mszysto-porostowej (umiarkowanie liczny udział porostów z rodzajów *Cladonia* i *Cetraria*, niekiedy przewaga mszaków). Pozostałe stanowiska nie spełniają warunków przynależności do siedliska 91T0. Porosty obecne są jedynie na obrzeżach dróg gruntowych, a w pozostałych częściach płatów warstwa mszysta zdominowana jest przez mchy właściwe (najczęściej występują brodawkowiec czysty *Pseudoscleropodium purum* i rokiętnik *Pleurozium schreberi*). Płaty te obecnie sklasyfikować można jako przynależne do zespołów subatlantyckiego boru świeżego *Leucobryo-Pinetum* lub subkontynentalnego boru świeżego *Peucedano-Pinetum*.

Siedlisko przyrodnicze 91T0 ma genezę częściowo antropogeniczną. Trwałość jego płatów zapewniało zbieranie chrustu oraz wygrabianie ściółki dla potrzeb gospodarstw domowych. Jako fakultatywne działanie ochronne w zachowanych płatach siedliska zaproponowano wygrabianie ściółki w celu zwiększenia dostępu światła do warstwy porostowej.

3.12. 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum* i *Tilio-Carpinetum*)

W trakcie weryfikacji potwierdzono występowanie dwóch powierzchniowych i dwóch punktowych stanowisk siedliska. W przypadku dwóch płatów powierzchniowych i jednego punktowego podtrzymano ocenę B, w przypadku jednego płatu punktowego ocenę obniżono z B do C. O ocenach zadecydowały częsta obecność sosny w drzewostanie, niewielki udział graba, brak lub niski udział gatunków wczesnosukcesyjnych w drzewostanie oraz zubożały skład runa. W pozostałych przypadkach kod siedliska został zmieniony - w drzewostanie dominuje olsza czarna *Alnus glutinosa*, a w runie gatunki charakterystyczne dla łągu jesionowo-olszowego *Fraxino-Alnetum* reprezentującego siedlisko przyrodnicze 91E0b.

4. Wyniki weryfikacji siedlisk przyrodniczych obejmujących całe wydzielenia – część tabelaryczna

Tabela 1. Wyniki weryfikacji siedlisk przyrodniczych obejmujących całe wydzielenia.

STAN NA 2014				Aktualizacja - STAN NA 2024						
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	UWAGI	
Obręb Dobrzejewice										
12-05-1-01-4 -m -00 12-05-1-01-4 -m -00	1,58	9170	B	1,58	9170	B	Bez planowania gospodarczego;	Podtrzymano ocenę. Grąd subkontynentalny, stosunkowo dobrze zachowana struktura pionowa i przestrzenna, nieco zbyt niski udział graba w drzewostanie, brak wczesnosukcesyjnych gatunków drzew, brak niektórych gatunków charakterystycznych w runie.	Brak	
12-05-1-01-8B -k -00 12-05-1-01-8B -k -00	1,74	9170	B	1,80	9170	B	Bez planowania gospodarczego; ewentualne usuwanie gatunków obcych dla siedliska (sosna)	Podtrzymano ocenę. Grąd subkontynentalny, stosunkowo dobrze zachowana struktura pionowa i przestrzenna, nieco zbyt niski udział graba w drzewostanie, brak wczesnosukcesyjnych gatunków drzew, miejscami występuje sosna.	Brak	
12-05-1-01-9A -1 -00	0,29	2330	B	-	Brak siedliska	-	-	-	Na większości powierzchni nad rurociągiem brak pokrywy roślinnej; występują jedynie pojedyncze kępy szczotliczy siwej <i>Corynephorus canescens</i> ; brak innych gatunków typowych dla siedliska	

STAN NA 2014				Aktualizacja - STAN NA 2024						
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	UWAGI	
12-05-1-01-9A -p -00	0,04	2330	B	-	Brak siedliska	-	-	-	Na większości powierzchni nad rurociągiem brak pokrywy roślinnej; występują jedynie pojedyncze kępy szczotliczy siwej <i>Corynephorus canescens</i> ; brak innych gatunków typowych dla siedliska	
12-05-1-02-78 -g -00 12-05-1-02-78 -d -00	9,55	91T0	B	9,53	91T0	C	Ewentualne wygrabianie ściółki w celu ułatwienia dostępu światła do warstwy porostów	Siedlisko dość silnie zniekształcone, porosty występują w warstwie mszystej w rozproszeniu w obrębie całego wydzielenia	Przeniesiono z zestawienia siedlisk przyrodniczych występujących punktowo	
12-05-1-02-78 -k -00 12-05-1-02-78 -i -00	2,33	91T0	B	2,33	91T0	C	Ewentualne wygrabianie ściółki w celu ułatwienia dostępu światła do warstwy porostów	Siedlisko zubożale, warstwa porostowa dość słabo rozwinięta; w runie dominują mszaki oraz śmiełek pogięty <i>Deschampsia flexuosa</i>	Brak	
12-05-1-02-78 -l -00 12-05-1-02-78 -j -00	0,63	91T0	B	0,62	91T0	C	Ewentualne wygrabianie ściółki w celu ułatwienia dostępu światła do warstwy porostów	Siedlisko zubożale, warstwa porostowa dość słabo rozwinięta; w runie dominują mszaki oraz śmiełek pogięty <i>Deschampsia flexuosa</i>	Brak	

STAN NA 2014				Aktualizacja - STAN NA 2024						
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	UWAGI	
12-05-1-02-78 -m -00 12-05-1-02-78 -k -00	0,86	91T0	B	0,85	91T0	C	Ewentualne wygrabianie ściółki w celu ułatwienia dostępu światła do warstwy porostów	Siedlisko zubożałe, warstwa porostowa dość słabo rozwinięta; w warstwie mszystej i runie dominują mszaki oraz śmiełek pogięty <i>Deschampsia flexuosa</i>	Brak	
12-05-1-03-107 -h -00 12-05-1-03-107 -l -00	1,00	91E0b	B	0,98	91E0b	C	Brak wskazań gospodarczych	Ocenę stanu siedliska obniżono. Drzewostan płatu o właściwym składzie, natomiast w runie nastąpiła ekspansja pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i> oraz nawłoci amerykańskiej <i>Solidago canadensis</i> . Zmiany najprawdopodobniej spowodowane obniżeniem poziomu wód gruntowych	Przeniesiono z zestawienia siedlisk przyrodniczych występujących punktowo	
12-05-1-03-107 -i -00 12-05-1-03-107 -n -00	1,00	9170	B	0,41	9170	B	Usuwanie sosny	Stosunkowo dobrze zachowana struktura wszystkich warstw; runo prawidłowo wykształcone.	Przeniesiono z zestawienia siedlisk przyrodniczych występujących punktowo	
12-05-1-03-119 -j -00	1,18	91T0	B	-	Brak siedliska	-	-	-	Warstwa mszysta całkowicie zdominowana przez mszaki; porosty występują jedynie punktowo	

STAN NA 2014				Aktualizacja - STAN NA 2024					
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	UWAGI
12-05-1-03-154B -n -00	3,83	91T0	B	-	Brak siedliska	-	-	-	Warstwa mszysta całkowicie zdominowana przez mszaki; porosty występują jedynie punktowo w prześwietleniach drzewostanu
12-05-1-03-154B -r -00	0,88	91T0	B	-	Brak siedliska	-	-	-	Warstwa mszysta całkowicie zdominowana przez mszaki; porosty występują jedynie punktowo w prześwietleniach drzewostanu
12-05-1-03-154B -z -00 12-05-1-03-154B -s -00	0,27	91T0	B	0,27	91T0	B	Ewentualne wygrabianie ściółki w celu ułatwienia dostępu światła do warstwy porostów	Siedlisko dość dobrze zachowane; w warstwie mszystej dominują porosty;	Perspektywy zachowania uzależnione od podjęcia działań ochronnych
12-05-1-03-154B -ax -00	0,24	91T0	B	-	Brak siedliska	-	-	-	Warstwa mszysta całkowicie zdominowana przez mszaki; porosty występują jedynie punktowo w prześwietleniach drzewostanu
Razem Obręb Dobrzejewice	13,87			18,37					

STAN NA 2014				Aktualizacja - STAN NA 2024						
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	UWAGI	
Obręb Wąkole										
12-05-2-05-56 -d -00 12-05-2-05-56 -d -00	2,48	6510	A	2,48	6510	C/D	Istnieje szansa na przywrócenie siedliska do lepszego stanu pod warunkiem koszenia co najmniej dwukrotnie w sezonie wegetacyjnym	Siedlisko w zaniku w wyniku braku użytkowania kośnego. Płat zarasta nawłocią kanadyjską <i>Solidago canadensis</i> oraz wierzbami; w wilgotniejszych miejscach dominują turzyce oraz gatunki ze związku <i>Calthion</i>	W zestawieniu ogólnym siedlisko zakwalifikowano jako stan C. Jego trwałość jest jednak uzależniona od wykonywania zalecanych wskazań.	
12-05-2-05-56 -f -00 12-05-2-05-56 -f -00	0,16	6510	B	0,65	6510	C/D	Istnieje szansa na przywrócenie siedliska do lepszego stanu pod warunkiem koszenia co najmniej dwukrotnie w sezonie wegetacyjnym	Siedlisko w zaniku w wyniku braku użytkowania kośnego. Płat zarasta nawłocią kanadyjską <i>Solidago canadensis</i> oraz wierzbami; w wilgotniejszych miejscach dominują turzyce oraz gatunki ze związku <i>Calthion</i>	W zestawieniu ogólnym siedlisko zakwalifikowano jako stan C. Jego trwałość jest jednak uzależniona od wykonywania zalecanych wskazań.	
12-05-2-05-56 -g -00 12-05-2-05-56 -f -00	0,43	6510	B	0,65	6510	C/D	Istnieje szansa na przywrócenie siedliska do lepszego stanu pod warunkiem koszenia co najmniej dwukrotnie w sezonie wegetacyjnym	Siedlisko w zaniku w wyniku braku użytkowania kośnego. Płat zarasta nawłocią kanadyjską <i>Solidago canadensis</i> oraz wierzbami; w wilgotniejszych miejscach dominują turzyce oraz gatunki ze związku <i>Calthion</i>	W zestawieniu ogólnym siedlisko zakwalifikowano jako stan C. Jego trwałość jest jednak uzależniona od wykonywania zalecanych wskazań.	

STAN NA 2014				Aktualizacja - STAN NA 2024						
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	UWAGI	
12-05-2-05-56 -h -00 12-05-2-05-56 -g -00	0,38	6510	B	0,78	6510	C/D	Istnieje szansa na przywrócenie siedliska do lepszego stanu pod warunkiem koszenia co najmniej dwukrotnie w sezonie wegetacyjnym	Siedlisko w zaniku w wyniku braku użytkowania kośnego. Płat zarasta nawłocią kanadyjską <i>Solidago canadensis</i> oraz wierzbami; w wilgotniejszych miejscach dominują turzyce oraz gatunki ze związku <i>Calthion</i>	W zestawieniu ogólnym siedlisko zakwalifikowano jako stan C. Jego trwałość jest jednak uzależniona od wykonywania zalecanych wskazań.	
12-05-2-05-56 -j -00 12-05-2-05-56 -g -00	0,4	6510	B	0,78	6510	C/D	Istnieje szansa na przywrócenie siedliska do lepszego stanu pod warunkiem koszenia co najmniej dwukrotnie w sezonie wegetacyjnym	Siedlisko w zaniku w wyniku braku użytkowania kośnego. Płat zarasta nawłocią kanadyjską <i>Solidago canadensis</i> oraz wierzbami; w wilgotniejszych miejscach dominują turzyce oraz gatunki ze związku <i>Calthion</i>	W zestawieniu ogólnym siedlisko zakwalifikowano jako stan C. Jego trwałość jest jednak uzależniona od wykonywania zalecanych wskazań.	
12-05-2-06-67 -c -00 12-05-2-06-67 -c -00	2,49	7140	B	2,50	7140	C	Usuwanie brzozy	Płat siedliska zarasta brzozą, co powoduje osłabienie dostępności światła dla roślin typowych dla siedliska.	W przypadku braku usuwania brzozy płat siedliska przekształci się w brzezinę bagienną (siedlisko przyrodnicze 91D0)	

STAN NA 2014				Aktualizacja - STAN NA 2024						
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	UWAGI	
12-05-2-06-74 -a -00 12-05-2-06-74 -a -00	-	4030	-	0,13	4030	C	Brak wskazań gospodarczych	Płat siedliska silnie pofragmentowany (wrzos obecny jedynie miejscami, dominują trawy – głównie trzcinnik piaskowy <i>Calamagrostis epigejos</i> , obserwowana też silna ekspansja czeremchy amerykańskiej <i>Padus serotina</i>)	Płat siedliska w poddz. 74a nie figurował w tabeli, stąd brak oceny z 2014 r. Przeniesiono z siedlisk przyrodniczych obejmujących całe wydzielenia.	
12-05-2-06-75 -o -00 12-05-2-06-75 -o -00	6,88	91E0b	B	6,82	91E0b	C	Brak wskazań gospodarczych	Drzewostan płatu o właściwym składzie, natomiast w runie nastąpiła ekspansja pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i> oraz nawłoci kanadyjską <i>Solidago canadensis</i> . <i>Zmiany</i> najprawdopodobniej spowodowane obniżeniem poziomu wód gruntowych	Polepszenie stanu siedliska mało prawdopodobne.	
12-05-2-06-75 -p -00 12-05-2-06-75 -p -00	0,82	91E0b	B	0,84	91E0b	C	Brak wskazań gospodarczych	Drzewostan płatu o właściwym składzie, natomiast w runie nastąpiła ekspansja pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i> oraz nawłoci kanadyjskiej <i>Solidago canadensis</i> . <i>Zmiany</i> najprawdopodobniej spowodowane obniżeniem poziomu wód gruntowych	Polepszenie stanu siedliska mało prawdopodobne.	
12-05-2-06-75 -r -00 12-05-2-06-75 -r -00	0,62	91E0b	B	0,62	91E0b	C	Brak wskazań gospodarczych	Drzewostan płatu o właściwym składzie, natomiast w runie nastąpiła ekspansja pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i> oraz nawłoci kanadyjskiej <i>Solidago canadensis</i> . <i>Zmiany</i> najprawdopodobniej spowodowane obniżeniem poziomu wód gruntowych	Polepszenie stanu siedliska mało prawdopodobne.	

STAN NA 2014				Aktualizacja - STAN NA 2024						
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	UWAGI	
12-05-2-06-75 -s -00 12-05-2-06-75 -s -00	1,31	91E0b	B	1,32	91E0b	C	Brak wskazań gospodarczych	Drzewostan płatu o właściwym składzie, natomiast w runie nastąpiła ekspansja pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i> oraz nawłoci kanadyjskiej <i>Solidago canadensis</i> . Zmiany najprawdopodobniej spowodowane obniżeniem poziomu wód gruntowych	Polepszenie stanu siedliska mało prawdopodobne.	
12-05-2-06-75 -t -00 12-05-2-06-75 -t -00	1,47	91E0b	B	1,46	91E0b	C	Brak wskazań gospodarczych	Drzewostan płatu o właściwym składzie, natomiast w runie nastąpiła ekspansja pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i> oraz nawłoci kanadyjskiej <i>Solidago canadensis</i> . Zmiany najprawdopodobniej spowodowane obniżeniem poziomu wód gruntowych	Polepszenie stanu siedliska mało prawdopodobne.	
12-05-2-06-75 -w -00 12-05-2-06-75 -w -00	0,63	91E0b	B	0,65	91E0b	C	Brak wskazań gospodarczych	Drzewostan płatu o właściwym składzie, natomiast w runie nastąpiła ekspansja pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i> oraz nawłoci kanadyjskiej <i>Solidago canadensis</i> . Zmiany najprawdopodobniej spowodowane obniżeniem poziomu wód gruntowych	Polepszenie stanu siedliska mało prawdopodobne.	
12-05-2-06-77 -c -00 12-05-2-06-77 -g -00	1,37	91E0b	B	1,66	91E0b	A	Brak wskazań gospodarczych	Płat siedliska o wzorcowym składzie gatunkowym i strukturze wszystkich warstw	Brak	

STAN NA 2014				Aktualizacja - STAN NA 2024						
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	UWAGI	
12-05-2-06-77 -i -00 12-05-2-06-77 -j -00	1,72	91E0b	B	1,74	91E0b	B	Brak wskazań gospodarczych	Stosunkowo dobrze zachowana struktura wszystkich warstw; runo częściowo zubożałe, dość duży udział pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i>	Brak	
12-05-2-06-77 -i -00 12-05-2-06-77 -l -00	0,77	91E0b	B	0,76	91E0b	C	Brak wskazań gospodarczych	Skład gatunkowy i struktura runa dość dobrze zachowana. Ocenę obniżono ze względu na młody wiek drzewostanu.	Brak	
12-05-2-06-80 -h -00 12-05-2-06-80 -i -00	13,26	3150	B	13,26	3150	B	Brak wskazań gospodarczych	Zbiornik wodny dobrze reprezentuje siedlisko; obecne gatunki z klasy <i>Potametea</i> , natomiast skład gatunkowy nieco zubożały	Brak	
12-05-2-06-94 -i -00 12-05-2-06-94 -i -00	1,58	91E0b	B	1,56	91E0b	C	Brak wskazań gospodarczych	Skład gatunkowy i struktura runa dość dobrze zachowana. Ocenę obniżono ze względu na młody wiek drzewostanu.	Brak	

STAN NA 2014				Aktualizacja - STAN NA 2024						
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	UWAGI	
12-05-2-06-94 -j -00 12-05-2-06-94 -j -00	4,71	91E0b	B	4,62	91E0b	B	Brak wskazań gospodarczych	Stosunkowo dobrze zachowana struktura wszystkich warstw; runo częściowo zubożałe, dość duży udział pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i>	Brak	
12-05-2-06-94 -o -00 12-05-2-06-94 -m -00	1,67	91E0b	B	1,76	91E0b	C	Brak wskazań gospodarczych	Drzewostan płatu o właściwym składzie, natomiast w runie nastąpiła ekspansja pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i> oraz nawłoci kanadyjskiej <i>Solidago canadensis</i> . oraz jeżyn. <i>Zmiany</i> najprawdopodobniej spowodowane obniżeniem poziomu wód gruntowych.	Brak	
12-05-2-06-113 -d -00 12-05-2-06-113 -b -00	0,82	91E0b	B	0,81	91E0b	C	Brak wskazań gospodarczych	Drzewostan płatu o właściwym składzie, natomiast w runie nastąpiła ekspansja pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i> oraz nawłoci kanadyjskiej <i>Solidago canadensis</i> . oraz jeżyn. <i>Zmiany</i> najprawdopodobniej spowodowane obniżeniem poziomu wód gruntowych	Brak	
12-05-2-06-113 -f -00 12-05-2-06-113 -c -00	1,39	91E0b	B	1,41	91E0b	C	Brak wskazań gospodarczych	Drzewostan płatu o właściwym składzie, natomiast w runie nastąpiła ekspansja pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i> oraz nawłoci kanadyjskiej <i>Solidago canadensis</i> . oraz jeżyn. <i>Zmiany</i> najprawdopodobniej spowodowane obniżeniem poziomu wód gruntowych	Brak	

STAN NA 2014				Aktualizacja - STAN NA 2024						
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	UWAGI	
12-05-2-06-113 -x -00 12-05-2-06-113 -j -00	3,58	91E0b	B	3,41	91E0b	B	Brak wskazań gospodarczych	Stosunkowo dobrze zachowana struktura wszystkich warstw; runo częściowo zubożałe, dość duży udział pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i>	Brak	
12-05-2-06-114 -a -00	1,92	6510	B	-				NATURA 2000 SOO NIESZAWSKA DOLINA WISŁY		
12-05-2-06-114 -c -00	1,05	6510	B	-				NATURA 2000 SOO NIESZAWSKA DOLINA WISŁY		
12-05-2-09-189 -a -00 12-05-2-09-189 -a -00	2,47	91E0b	B	2,44	91E0b	B	Brak wskazań gospodarczych	Stosunkowo dobrze zachowana struktura wszystkich warstw; runo częściowo zubożałe, dość duży udział pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i>	Brak	

STAN NA 2014				Aktualizacja - STAN NA 2024						
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	UWAGI	
12-05-2-09-189 -d -00 12-05-2-09-189 -g -00	0,20 0,60	9170 91E0b	A B	0,90	91E0b	B	Brak wskazań gospodarczych	Ocenę podtrzymano. Stosunkowo dobrze zachowana struktura wszystkich warstw; runo częściowo zubożałe, dość duży udział pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i> .	Przeniesiono z zestawienia siedlisk przyrodniczych występujących punktowo	
12-05-2-09-191 -c -00	0,58	6510	B	-				NATURA 2000 SOO WŁOCŁAWSKA DOLINA WISŁY		
12-05-2-09-191 -g -00	1,67	6510	B	-				NATURA 2000 SOO WŁOCŁAWSKA DOLINA WISŁY		
12-05-2-09-222 -b -00 12-05-2-09-222 -h -00	0,30	9170	A	0,49	9170	B	Brak wskazań gospodarczych	Ocenę obniżono ze względu na brak części gatunków charakterystycznych w drzewostanie i w runie.	Przeniesiono z zestawienia siedlisk przyrodniczych występujących punktowo	

STAN NA 2014				Aktualizacja - STAN NA 2024						
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	UWAGI	
12-05-2-09-222 -b -00 12-05-2-09-222 -b -00	1,96	91E0b	B	1,67	91E0b	B	Brak wskazań gospodarczych	Płat położony w niszy źródłiskowej. Struktura pionowa i przestrzenna właściwie zachowana, jednak w runie brak części gatunków charakterystycznych typowych dla wzorcowo wykształconych płątów siedliska.	Przeniesiono z zestawienia siedlisk przyrodniczych występujących punktowo	
12-05-2-08-269 -d -00	0,49	7140	B	-	Brak siedliska	-	-	-	Torfowisko całkowicie zarośnięte brzozą. Brak gatunków charakterystycznych dla siedliska 7140 (m. in. torfowców <i>Sphagnum</i> spp.)	
12-05-2-08-269 -f -00	3,27	3160	A	-	Brak siedliska	-	-	-	Zbiornik silnie zeutrofizowany. Na obrzeżach występuje szuwar trzciny pospolitej <i>Phragmites australis</i> oraz sit rozpierschły <i>Juncus effusus</i>	
12-05-2-08-269 -i -00	1,57	7140	B	-	Brak siedliska	-	-	-	Płat siedliska całkowicie zarośnięty brzozą oraz wierzbami – głównie wierzbą szarą <i>Salix cinerea</i> . Brak gatunków typowych dla siedliska 7140	

STAN NA 2014				Aktualizacja - STAN NA 2024						
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	UWAGI	
12-05-2-11-300 -lx -00	0,78	3160	B	-	Brak siedliska	-	-	-	Zbiornik wodny zeutrofizowany i przekształcony antropogenicznie (wyrównana linia brzegowa prawdopodobnie w wyniku wydobycia torfu). Nie występują gatunki typowe dla siedliska 3160	
12-05-2-11-301 -d -00 12-05-2-11-301 -d -00	0,4	3160	B	0,4	3150	C	Brak wskazań gospodarczych	Zbiornik wodny wykazuje cechy siedliska 3150 – występują w nim gatunki ze związków <i>Nympheion</i> i <i>Potamion</i> charakterystyczne dla jezior eutroficznych, natomiast skład gatunkowy jest silnie zubożały – stąd wynika obniżenie oceny stanu siedliska.	Brak	
12-05-2-11-320A -a -00 12-05-2-11-320A -a -00	22,13	3150	B	22,13	3150	B	Brak wskazań gospodarczych	Zbiornik wodny dobrze reprezentuje siedlisko; obecne gatunki z klasy <i>Potametea</i> , natomiast skład gatunkowy nieco zubożały	Brak	
12-05-2-11-348 -f -00 12-05-2-11-348 -f -00	7140	0,80	B	0,63	91D0	C	Brak wskazań gospodarczych	Zmieniono kod siedliska. Płat wykazuje cechy brzeziny bagiennej, a więc siedliska 91D0. Obecny młody drzewostan brzożowy oraz gatunki typowe dla siedliska 91D0.	Przeniesiono z zestawienia siedlisk przyrodniczych występujących punktowo	

STAN NA 2014				Aktualizacja - STAN NA 2024						
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	UWAGI	
12-05-2-11-353 -z -00	1,4	7140	B	-	Brak siedliska	-	-	-	Brak gatunków charakterystycznych dla tawrowisk przejściowych. Obiekt zarośnięty olszą czarną <i>Alnus glutinosa</i> oraz brzozą. Sukcesja roślinna w kierunku olsu.	
12-05-2-11-381 -c -00 12-05-2-11-381 -c -00	2,16	3160	B	2,12	91D0-1	C	Brak wskazań gospodarczych	Zmieniono kod siedliska. We wskazanym pododdziale brak zbiornika wodnego, obecna jest młoda brzezina bagienna (siedlisko 91D0). Ocena C wynika z wczesnego stadium rozwojowego fitocenozy (młody drzewostan, brak części gatunków charakterystycznych)	Brak	
12-05-2-11-381 -d -00 12-05-2-11-381 -d -00	1,50	91D0	B	5,24	91D0	B	Brak wskazań gospodarczych	Ocenę stanu siedliska podtrzymano. Stosunkowo dobrze zachowana struktura wszystkich warstw; runo częściowo zubożałe, częściowe przesuszenie podłoża.	Przeniesiono z zestawienia siedlisk przyrodniczych występujących punktowo	
12-05-2-11-382 -a -00 12-05-2-11-382 -a -00	3,15	91D0-1	C	3,15	91D0-1	C	Brak wskazań gospodarczych	Siedlisko silnie przesuszone, brak większości gatunków charakterystycznych dla siedliska.	Poprawa stanu siedliska mało prawdopodobna	

STAN NA 2014				Aktualizacja - STAN NA 2024						
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	UWAGI	
12-05-2-11-382 -c -00 12-05-2-11-382 -c -00	3,00	7140	B	3,00	91D0	B	Brak wskazań gospodarczych	Zmieniono kod siedliska. Płat całkowicie zarośnięty brzozą omszoną <i>Betula pubescens</i> , wykazuje obecnie cechy brzeziny bagiennej <i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , reprezentującej siedlisko przyrodnicze 91D0. Stosunkowo dobrze zachowana struktura wszystkich warstw; runo częściowo zubożałe, częściowe przesuszenie podłoża.	Brak	
12-05-2-11-382 -f -00 12-05-2-11-382 -f -00	2,00	91D0	B	3,72	91D0	B	Brak wskazań gospodarczych	Ocenę stanu siedliska podtrzymano. Stosunkowo dobrze zachowana struktura wszystkich warstw; runo częściowo zubożałe, częściowe przesuszenie podłoża.	Przeniesiono z zestawienia siedlisk przyrodniczych występujących punktowo	
12-05-2-11-382 -f -00 12-05-2-11-382 -g -00	2,00	91D0-1	2,00	2,99	91D0-1	C	Brak wskazań gospodarczych	Ocenę stanu siedliska podtrzymano. Podłoże silnie przesuszenie, brak wielu gatunków charakterystycznych dla siedliska 91D0	Przeniesiono z zestawienia siedlisk przyrodniczych występujących punktowo	
12-05-2-12-398 -d -00	13,69	3150	B					NATURA 2000 SOO CYPRIANKA		

STAN NA 2014				Aktualizacja - STAN NA 2024						
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	UWAGI	
12-05-2-12-402 -f -00 12-05-2-12-402 -h -00	1,26	91E0b	B	1,30	91E0b	B	Brak wskazań gospodarczych	Stosunkowo dobrze zachowana struktura wszystkich warstw; runo częściowo zubożałe, dość duży udział pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i>	Brak	
12-05-2-12-402 -g -00 12-05-2-12-402 -i -00	0,21	91E0b	B	0,21	91E0b	B	Brak wskazań gospodarczych	Stosunkowo dobrze zachowana struktura wszystkich warstw; runo częściowo zubożałe, dość duży udział pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i>	Brak	
12-05-2-12-402 -h -00 12-05-2-12-402 -j -00	1,15	9170	B	0,40	91E0b	B	Brak wskazań gospodarczych	Zmieniono kod siedliska. W drzewostanie u podstawy stoku dominuje olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> , a w runie gatunki charakterystyczne dla łągu jesionowo-olszowego <i>Fraxino-Alnetum</i> reprezentującego siedlisko przyrodnicze 91E0b. Stosunkowo dobrze zachowana struktura wszystkich warstw; runo częściowo zubożałe, dość duży udział pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i> . Siedlisko przyrodnicze na powierzchni około 0,40 ha.	Przeniesiono do zestawienia siedlisk przyrodniczych występujących punktowo	

STAN NA 2014				Aktualizacja - STAN NA 2024						
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	UWAGI	
12-05-2-12-403 -f -00 12-05-2-12-403 -f -00	1,71	9170	B	0,45	91E0b	B	Brak wskazań gospodarczych	Zmieniono kod siedliska. W drzewostanie u podstawy stoku dominuje olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> , a w runie gatunki charakterystyczne dla łęgu jesionowo-olszowego <i>Fraxino-Alnetum</i> reprezentującego siedlisko przyrodnicze 91E0b. Stosunkowo dobrze zachowana struktura wszystkich warstw; runo częściowo zubożałe, dość duży udział pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i> . Siedlisko przyrodnicze na powierzchni około 0,45 ha.	Przeniesiono do zestawienia siedlisk przyrodniczych występujących punktowo	
12-05-2-12-410 -c -00 12-05-2-12-410 -c -00	5,56	91E0b	C	1,80	91E0b	B	Brak wskazań gospodarczych	Ocenę stanu siedliska podwyższono ze względu na stosunkowo dobrze zachowaną strukturę wszystkich warstw; runo częściowo zubożałe, dość duży udział pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i>		
12-05-2-12-410 -d -00 12-05-2-12-410 -d -00	4,28	91E0b	B	7,85	91E0b	C	Brak wskazań gospodarczych	Ocenę obniżono. Siedlisko silnie przesuszone, brak większości gatunków charakterystycznych dla siedliska.	Poprawa stanu siedliska mało prawdopodobna	

STAN NA 2014				Aktualizacja - STAN NA 2024						
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	UWAGI	
12-05-2-12-410 -k -00 12-05-2-12-410 -k -00	5,09	7140	B	5,09	91D0-1	C	Brak wskazań gospodarczych	Płat siedliska całkowicie zarośnięty brzozą. W runie występują gatunki typowe dla borów i lasów bagiennych. Z tego powodu zmieniono kod siedliska. Ze względu na młody drzewostan i wczesne stadium rozwojowe fitocenozy płat siedliska uzyskał ocenę C.		
12-05-2-12-410 -r -00	0,06	2330	B	-	Brak siedliska	-	-	-	Linia gazociągu prawie całkowicie pozbawiona pokrywy roślinnej; brak gatunków typowych dla siedliska 2330	
12-05-2-12-411 -x -00	0,01	2330	B	-	Brak siedliska	-	-	-	Linia gazociągu prawie całkowicie pozbawiona pokrywy roślinnej; brak gatunków typowych dla siedliska 2330	
12-05-2-12-414 -d -00 12-05-2-12-414 -f -00	1,03	91E0b	B	1,01	91E0b	B	Brak wskazań gospodarczych	Stosunkowo dobrze zachowana struktura wszystkich warstw; runo częściowo zubożałe, dość duży udział pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i>		

STAN NA 2014				Aktualizacja - STAN NA 2024						
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	Pow. [ha]	Kod siedliska	Stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	UWAGI	
12-05-2-12-437 -n -00	1,5	3160	B	-	Brak siedliska	-	-	-	Zbiornik silnie zeutrofizowany, na co wskazuje roślinność obrzeży (trzcina pospolita <i>Phragmites australis</i> , sit rozpierzchły <i>Juncus effusus</i> .	
12-05-2-12-437 -s -00	0,93	3160	B	-	Brak siedliska	-	-	-	Zbiornik silnie zeutrofizowany, na co wskazuje roślinność obrzeży (trzcina pospolita <i>Phragmites australis</i> , sit rozpierzchły <i>Juncus effusus</i> .	
12-05-2-05-441 -d -00	7,05	6120	B	-				NATURA 2000 SOO NIESZAWSKA DOLINA WISŁY		
12-05-2-05-443 -c -00	21,74	6120	B	-				NATURA 2000 SOO NIESZAWSKA DOLINA WISŁY		
Razem Obręb Wąkole	160,25			115,38						
Ogółem nadleśnictwo:	174,12			133,75						

4.1. Zestawienie siedlisk przyrodniczych obejmujących całe wydzielenia wg stanów zachowania przed weryfikacją dla Nadleśnictwa Dobrzejewice (stan na 2014 r.)

Kod	Nazwa siedliska przyrodniczego	Powierzchnia wg stanu zachowania [ha]			RAZEM
		A	B	C	
2330	Wydmy śródładowe z murawami napiaskowymi	-	0,4	-	0,4
3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	-	49,08	-	49,08
3160	Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	3,27	5,77	-	9,04
6120	Ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe	-	28,79	-	28,79
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	2,48	6,59	-	9,07
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	-	14,04	-	14,04
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	-	6,18	-	6,18
91D0-1	Brzeziny bagienne	-	-	3,15	3,15
91E0-b	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	-	38,59	5,56	44,15
91T0	Sosnowy bór chrobotkowy	-	10,22	-	10,22
OGÓŁEM:		5,75	159,66	8,71	174,12

4.2. Zestawienie siedlisk przyrodniczych obejmujących całe wydzielenia wg stanów zachowania przed weryfikacją w obszarach objętych analizą (bez obszarów Natura 2000 z aktualnym opracowaniem stanu siedlisk przyrodniczych) (stan na 2014 r.)

Kod	Nazwa siedliska przyrodniczego	Powierzchnia wg stanu zachowania [ha]			RAZEM
		A	B	C	
2330	Wydmy śródładowe z murawami napiaskowymi	-	0,4	-	0,4
3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	-	49,08	-	49,08
3160	Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	3,27	5,77	-	9,04
6120	Ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe	-	0	-	0
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	2,48	1,37	-	3,85
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	-	11,04	-	11,04
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	-	6,18	-	6,18
91D0-1	Brzeziny bagienne	-	-	3,15	3,15
91E0-b	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	-	38,59	5,56	44,15
91T0	Sosnowy bór chrobotkowy	-	10,22	-	10,22
OGÓŁEM:		5,75	122,65	8,71	137,11

4.3. Zestawienie siedlisk przyrodniczych obejmujących całe wydzielenia wg stanów zachowania po weryfikacji w obszarach objętych analizą (bez obszarów Natura 2000 z aktualnym opracowaniem stanu siedlisk przyrodniczych) (stan na 2024 r.)

Kod	Nazwa siedliska przyrodniczego	Powierzchnia wg stanu zachowania [ha]			RAZEM
		A	B	C	
2330	Wydmny śródładowe z murawami napiaskowymi	-	-	-	-
3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	-	35,39	0,40	35,79
3160	Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	-	-	-	-
4030	Suche wrzosowiska	-	-	0,13	0,13
6120	Ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe	-	-	-	-
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	-	-	3,91*	3,91*
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	-	-	2,50	2,50
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	-	4,28	-	4,28
91D0-1	Brzeziny bagienne	-	11,96	13,98	25,94
91E0-b	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	1,66	19,10	26,84	47,60
91T0	Sosnowy bór chrobotkowy	-	0,27	13,33	13,60
OGÓŁEM:		1,66	71,00	52,75	133,75

*stan zachowania C uzależniony od wykonywania wskazań zawartych w tabeli szczegółowej weryfikacji siedlisk przyrodniczych. Obecnie siedlisko w zaniku.

5. Wyniki weryfikacji punktowych siedlisk przyrodniczych – część tabelaryczna

Tabela 2. Wyniki weryfikacji punktowych siedlisk przyrodniczych.

STAN NA 2014				STAN NA 2024					
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	KOD	pow. siedliska	stan	KOD siedl. przyr	pow. siedliska wg pomiaru GPS	stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	Uwagi
12-05-1-02-78 -g -00 12-05-1-02-78 -d -00	91T0	5,00	B	91T0		C	Ewentualne wygrabianie ściółki w celu ułatwienia dostępu światła do warstwy porostów	Siedlisko dość silnie zniekształcone, porosty występują w warstwie mszystej w rozproszeniu w obrębie całego wydzielenia	Przeniesiono do siedlisk przyrodniczych obejmujących całe wydzielenia.
12-05-1-03-107 -i -00 12-05-1-03-107 -n -00	9170	1,00	B	9170	0,41	B	Usuwanie sosny	Stosunkowo dobrze zachowana struktura wszystkich warstw; runo prawidłowo wykształcone, natomiast w drzewostanie dość duży udział sosny.	Przeniesiono do siedlisk przyrodniczych obejmujących całe wydzielenia.
12-05-1-03-107 -h -00 12-05-1-03-107 -l -00	91E0b	1,00	B	91E0b	0,98	C	Brak wskazań gospodarczych	Ocenę stanu siedliska obniżono. Drzewostan płatu o właściwym składzie, natomiast w runie nastąpiła ekspansja pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i> oraz nawłoci amerykańskiej <i>Solidago canadensis</i> . Zmiany najprawdopodobniej spowodowane obniżeniem poziomu wód gruntowych	Przeniesiono do siedlisk przyrodniczych obejmujących całe wydzielenia.

STAN NA 2014				STAN NA 2024					
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	KOD	pow. siedliska	stan	KOD siedl. przyr	pow. siedliska wg pomiaru GPS	stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	Uwagi
12-05-1-04-197 -a -00	91T0	1,00	B	Brak siedliska	-	-	-	-	Porosty występują jedynie nielicznie wzdłuż dróg gruntowych; runo silnie zadarnione (śmiałek pogięty <i>Deschampsia flexuosa</i>)
Razem Obręb Dobrzejewice		0,00							
12-05-2-06-67 -a -00 12-05-2-06-67 -a -00	4030	0,38	A	4030	0,38	C	Brak wskazań gospodarczych	Ocenę obniżono ze względu na silną ekspansję czeremchy amerykańskiej <i>Padus serotina</i> , wypierającej gatunki typowe dla siedliska.	
12-05-2-06-68 -a -00 12-05-2-06-68 -a -00	4030	0,15	B	4030	0,35	B	Brak wskazań gospodarczych	Siedlisko stosunkowo dobrze zachowane, z dominacją wrzosu, a w warstwie mszystej knotnika zwisłego <i>Pohlia nutans</i> . Miejscami występuje jałowiec pospolity <i>Juniperus communis</i> i czeremcha amerykańska <i>Padus serotina</i>	Powierzchnia siedliska większa niż podawana z 2014 r. Wynosi obecnie około 0,35 ha
12-05-2-06-69 -a -00 12-05-2-06-69 -a -00	4030	0,10	A	4030	0,25	C	Brak wskazań gospodarczych	Ocenę obniżono ze względu na silną ekspansję czeremchy amerykańskiej <i>Padus serotina</i> , wypierającej gatunki typowe dla siedliska.	Powierzchnia siedliska większa niż podawana z 2014 r. Wynosi obecnie około 0,25 ha

STAN NA 2014				STAN NA 2024					
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	KOD	pow. siedliska	stan	KOD siedl. przyr	pow. siedliska wg pomiaru GPS	stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	Uwagi
12-05-2-06-70 -a -00 12-05-2-06-70 -a -00	4030	0,06	A	4030	0,48	B	Brak wskazań gospodarczych	Siedlisko stosunkowo dobrze zachowane, z dominacją wrzosu, a w warstwie mszystej knotnika zwisłego <i>Pohlia nutans</i> . Ocenę obniżono, ponieważ miejscami występuje jałowiec pospolity <i>Juniperus communis</i> i czeremcha amerykańska <i>Padus serotina</i>	Powierzchnia siedliska większa niż podawana z 2014 r. Wynosi obecnie około 0,48 ha
12-05-2-06-71 -a -00 12-05-2-06-71 -a -00	4030	0,40	A	4030	0,40	C	Brak wskazań gospodarczych	Ocena stanu siedliska obniżona ze względu na dominację traw – mietlicy pospolitej <i>Agrostis capillaris</i> , śmiałka rozpierzchłego <i>Deschampsia flexuosa</i> i trzcinnika piaskowego <i>Calamagrostis epigejos</i>	
12-05-2-06-72 -a -00 12-05-2-06-72 -a -00	4030	0,30	A	4030	0,45	B	Brak wskazań gospodarczych	Ocena stanu siedliska obniżona ze względu na stosunkowo duży udział traw – mietlicy pospolitej <i>Agrostis capillaris</i> i śmiałka rozpierzchłego <i>Deschampsia flexuosa</i>	Powierzchnia siedliska większa niż podawana z 2014 r. Wynosi obecnie około 0,45 ha

STAN NA 2014				STAN NA 2024					
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	KOD	pow. siedliska	stan	KOD siedl. przyr	pow. siedliska wg pomiaru GPS	stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	Uwagi
12-05-2-06-72 -b -00 12-05-2-06-72 -b -00	4030	0,30	A	4030	0,45	A	Brak wskazań gospodarczych	Ocenę podtrzymano; w płacie siedliska dominuje wrzos, występują również inne gatunki typowe dla siedliska i reprezentującego je zespołu wrzosowiska knotnikowego <i>Pohlio-Callunetum</i> : mietlica pospolita <i>Agrostis capillaris</i> i jastrzębiec kosmaczek <i>Hieracium pilosella</i> . W warstwie mszystej obecny borześląd zwisły oraz kilka gatunków porostów.	Powierzchnia siedliska większa niż podawana z 2014 r. Wynosi obecnie około 0,45 ha
12-05-2-06-73 -a -00 12-05-2-06-73 -a -00	4030	0,20	A	4030	0,40	B	Brak wskazań gospodarczych	Ocenę obniżono ze względu na częściową fragmentację płatu (miejscami obserwowano brak wrzосу i dominację traw, obecna jest także, choć dość nielicznie czeremcha amerykańska <i>Padus serotina</i>)	Powierzchnia siedliska większa niż podawana z 2014 r. Wynosi obecnie około 0,40 ha
12-05-2-06-73 -b -00 12-05-2-06-73 -b -00	4030	0,20	A	4030	0,30	C	Brak wskazań gospodarczych	Ocenę obniżono ze względu na dużą fragmentację płatu (wrzos obecny jedynie miejscami, dominują trawy – głównie trzcinnik piaskowy <i>Calamagrostis epigejos</i> , obserwowana też silna ekspansja czeremchy amerykańskiej <i>Padus serotina</i>)	Powierzchnia siedliska większa niż podawana z 2014 r. Wynosi obecnie około 0,30 ha

STAN NA 2014				STAN NA 2024					
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	KOD	pow. siedliska	stan	KOD siedl. przyr	pow. siedliska wg pomiaru GPS	stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	Uwagi
12-05-2-06-74 -a -00 12-05-2-06-74 -a -00	4030			4030	0,13	C	Brak wskazań gospodarczych	Płat siedliska silnie pofragmentowany (wrzos obecny jedynie miejscami, dominują trawy – głównie trzcinnik piaskowy <i>Calamagrostis epigejos</i> , obserwowana też silna ekspansja czeremchy amerykańskiej <i>Padus serotina</i>)	Płat siedliska w poddz. 74a nie figurował w tabeli, stąd brak oceny z 2014 r. Przeniesiono do siedlisk przyrodniczych obejmujących całe wydzielenia.
12-05-2-06-74 -b -00 12-05-2-06-74 -b -00	4030	0,38	A	4030	0,25	C	Brak wskazań gospodarczych	Ocenę obniżono ze względu na dużą fragmentację płatu (wrzos obecny jedynie miejscami, dominują trawy – głównie trzcinnik piaskowy <i>Calamagrostis epigejos</i> , obserwowana też silna ekspansja czeremchy amerykańskiej <i>Padus serotina</i>)	Powierzchnia siedliska mniejsza niż podawana z 2014 r. Wynosi obecnie około 0,25 ha
12-05-2-09-172 -c -00	91E0b	0,43	B					NATURA 2000 SOO WŁOCŁAWSKA DOLINA WISŁY	

STAN NA 2014				STAN NA 2024					
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	KOD	pow. siedliska	stan	KOD siedl. przyr	pow. siedliska wg pomiaru GPS	stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	Uwagi
12-05-2-09-189 -d -00 12-05-2-09-189 -g -00	9170	0,20	A	91E0b	0,20	B	Brak wskazań gospodarczych	Zmieniono kod siedliska. W płacie brak gatunków charakterystycznych dla grądu środkowoeuropejskiego. We wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla łągu jesionowo-olszowego <i>Fraxino-Alnetum</i> , reprezentującego siedlisko 91E0; drzewostan budowany głównie przez olszę czarną <i>Alnus glutinosa</i> . Prawdopodobny błąd wpisania kodu siedliska w pierwotnym opracowaniu.	Przeniesiono do siedlisk przyrodniczych obejmujących całe wydzielenia.
	91E0b	0,60	B	91E0b	0,60	B	Brak wskazań gospodarczych	Ocenę podtrzymano. Stosunkowo dobrze zachowana struktura wszystkich warstw; runo częściowo zubożałe, dość duży udział pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i> .	
12-05-2-09-222 -b -00 12-05-2-09-222 -h -00	9170	0,30	A	9170	0,49	B	Brak wskazań gospodarczych	Ocenę obniżono ze względu na brak części gatunków charakterystycznych w drzewostanie i w runie.	Przeniesiono do siedlisk przyrodniczych obejmujących całe wydzielenia.

STAN NA 2014				STAN NA 2024					
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	KOD	pow. siedliska	stan	KOD siedl. przyr	pow. siedliska wg pomiaru GPS	stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	Uwagi
12-05-2-09-222 -b -00	91E0b	1,96	B	91E0b	1,67	B	Brak wskazań gospodarczych	Płat położony w niszy źródłiskowej. Struktura pionowa i przestrzenna właściwie zachowana, jednak w runie brak części gatunków charakterystycznych typowych dla wzorcowo wykształconych płatów siedliska.	Przeniesiono do siedlisk przyrodniczych obejmujących całe wydzielenia.
12-05-2-11-289 -s -00 12-05-2-11-289 -n -00	91E0b	0,50	B	91E0b	0,49	B	Brak wskazań gospodarczych	Ocenę podtrzymano. Stosunkowo dobrze zachowana struktura wszystkich warstw; runo częściowo zubożałe, dość duży udział pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i> .	
12-05-2-11-301 -b -00 12-05-2-11-301 -b -00	91E0b	0,50	B	91E0b	0,49	B	Brak wskazań gospodarczych	Ocenę podtrzymano. Stosunkowo dobrze zachowana struktura wszystkich warstw; runo częściowo zubożałe, częściowe przesuszenie podłoża.	
12-05-2-11-348 -c -00	7140	0,86	B	Brak siedliska	-	-	-	-	Brak gatunków charakterystycznych dla siedliska 7140. Obserwowana sukcesja w kierunku siedliska 91D0, jednak nie jest to jeszcze w pełni wykształcony płat.

STAN NA 2014				STAN NA 2024					
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	KOD	pow. siedliska	stan	KOD siedl. przyr	pow. siedliska wg pomiaru GPS	stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	Uwagi
	3160	0,60	B	-	-	-	-	-	Brak siedliska. Nie występują gatunki ze związków <i>Nymphaeion</i> i <i>Potamion</i> . Zbiornik wodny zarastający; roślinność obrzeży (m. in. trzcina pospolita <i>Phragmites australis</i> , sit rozpięzchły <i>Juncus effusus</i>) wskazuje na silną eutrofizację, której przyczyną są najprawdopodobniej spływy biogenów z leżących w pobliżu upraw kukurydzy.
12-05-2-11-348 -f -00 12-05-2-11-348 -f -00	7140	0,80	B	91D0	0,63	C	Brak wskazań gospodarczych	Zmieniono kod siedliska. Płat wykazuje cechy brzożyny bagiennej, a więc siedliska 91D0. Obecny młody drzewostan brzożowy oraz gatunki typowe dla siedliska 91D0.	Przeniesiono do siedlisk przyrodniczych obejmujących całe wydzielenia.
	3160	0,50	B	-	-	-	-	-	Brak siedliska. Nie występują gatunki ze związków <i>Nymphaeion</i> i <i>Potamion</i> . Zbiornik wodny zarastający; roślinność obrzeży (m. in. trzcina pospolita <i>Phragmites australis</i> , sit rozpięzchły <i>Juncus effusus</i>) wskazuje na silną eutrofizację, prawdopodobnie z przyczyn antropogenicznych.

STAN NA 2014				STAN NA 2024					
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	KOD	pow. siedliska	stan	KOD siedl. przyr	pow. siedliska wg pomiaru GPS	stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	Uwagi
12-05-2-11-349 -p -00	7140	0,32	B	-	-	-	-	-	Brak siedliska. Płat silnie zeutrofizowany, brak gatunków typowych dla siedliska (w tym torfowców <i>Sphagnum</i> spp. Aktualnie płat wykazuje cechy torfowiska niskiego.
	3160	0,30	B	-	-	-	-	-	Brak siedliska. Nie występują gatunki ze związków <i>Nymphaeion</i> i <i>Potamion</i> . Zbiornik wodny zarastający; roślinność obrzeży (m. in. trzcina pospolita <i>Phragmites australis</i> , sit rozpierzchły <i>Juncus effusus</i> , wierzby <i>Salix</i> spp.) wskazuje na silną eutrofizację.
12-05-2-11-351 -n -00	3160	0,50	B	-	-	-	-	-	Brak siedliska. Zbiornik całkowicie zarośnięty, również drzewami (olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i>); brak otwartego lustra wody. Sukcesja w kierunku rozwoju olsu.
12-05-2-11-353 -s -00	7140	0,17	B	-	-	-	-	-	Brak siedliska. Płat silnie zeutrofizowany, brak gatunków typowych dla siedliska (w tym torfowców <i>Sphagnum</i> spp. Aktualnie płat wykazuje cechy torfowiska niskiego.

STAN NA 2014				STAN NA 2024					
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	KOD	pow. siedliska	stan	KOD siedl. przyr	pow. siedliska wg pomiaru GPS	stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	Uwagi
	3160	0,20	B	-	-	-	-	-	Brak siedliska. Nie występują gatunki ze związków <i>Nymphaeion</i> i <i>Potamion</i> . Zbiornik wodny zarastający; roślinność obrzeży (m. in. trzcina pospolita <i>Phragmites australis</i> , sit rozpierzchły <i>Juncus effusus</i> , wierzby <i>Salix</i> spp.) wskazuje na silną eutrofizację.
12-05-2-11-353 -x -00	3160	0,50	B	-	-	-	-	-	Brak siedliska. Zbiornik wodny całkowicie zarośnięty roślinnością związaną z siedliskami eutroficznymi (trzcina pospolita <i>Phragmites australis</i> , pałka szerokolistna <i>Typha latifolia</i> , sit rozpierzchły <i>Juncus effusus</i> , wierzby <i>Salix</i> spp.)
12-05-2-11-354 -j -00	7140	1,34	B	-	-	-	-	-	Brak siedliska. Płat silnie zeutrofizowany, brak gatunków typowych dla siedliska (w tym torfowców <i>Sphagnum</i> spp. Aktualnie płat wykazuje cechy torfowiska niskiego.
	3160	0,50	B	-	-	-	-	-	Brak siedliska. Zbiornik wodny całkowicie zarośnięty roślinnością związaną z siedliskami eutroficznymi (trzcina pospolita <i>Phragmites australis</i> , pałka szerokolistna <i>Typha latifolia</i> , sit rozpierzchły <i>Juncus effusus</i> , wierzby <i>Salix</i> spp.)

STAN NA 2014				STAN NA 2024					
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	KOD	pow. siedliska	stan	KOD siedl. przyr	pow. siedliska wg pomiaru GPS	stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	Uwagi
12-05-2-11-354 -1 -00	7140	0,41	B	-	-	-	-	-	Brak siedliska. Płat silnie zeutrofizowany, brak gatunków typowych dla siedliska (w tym torfowców <i>Sphagnum</i> spp. Aktualnie płat wykazuje cechy torfowiska niskiego.
	3160	0,40	B	-	-	-	-	-	Brak siedliska. Zbiornik wodny całkowicie zarośnięty roślinnością związaną z siedliskami eutroficznymi (trzcina pospolita <i>Phragmites australis</i> , pałka szerokolistna <i>Typha latifolia</i> , sit rozpierzchły <i>Juncus effusus</i> , wierzby <i>Salix</i> spp.)
12-05-2-11-355 -f -00	7140	1,00	B	-	-	-	-	-	Brak siedliska. Na torfowisku występują gatunki z siedlisk eutroficznych, a także olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> ; Aktualnie jest to torfowisko niskie wykazujące trend sukcesyjny w kierunku rozwoju olsu.
	3160	1,00	B	-	-	-	-	-	Brak siedliska. Zbiornik wodny całkowicie zarośnięty roślinnością związaną z siedliskami eutroficznymi (trzcina pospolita <i>Phragmites australis</i> , pałka szerokolistna <i>Typha latifolia</i> , sit rozpierzchły <i>Juncus effusus</i> , wierzby <i>Salix</i> spp., olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i>)

STAN NA 2014				STAN NA 2024					
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	KOD	pow. siedliska	stan	KOD siedl. przyr	pow. siedliska wg pomiaru GPS	stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	Uwagi
12-05-2-11-377 -b -00	7140	0,79	B	-	-	-	-	-	Brak siedliska. Na torfowisku występują gatunki z siedlisk eutroficznych, a także olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> ; Aktualnie jest to torfowisko niskie wykazujące trend sukcesyjny w kierunku rozwoju olsu.
	3160	0,80	B	-	-	-	-	-	Brak siedliska. Zbiornik wodny całkowicie zarośnięty roślinnością związaną z siedliskami eutroficznymi (trzcina pospolita <i>Phragmites australis</i> , pałka szerokolistna <i>Typha latifolia</i> , sit rozpięzchły <i>Juncus effusus</i> , wierzby <i>Salix</i> spp., olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i>).
12-05-2-11-377 -g -00	7140	0,31	B	-	-	-	-	-	Brak siedliska. Na torfowisku występują gatunki z siedlisk eutroficznych, a także olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> ; Aktualnie jest to torfowisko niskie wykazujące trend sukcesyjny w kierunku rozwoju olsu.
	3160	0,30	B	-	-	-	-	-	Brak siedliska. Zbiornik wodny całkowicie zarośnięty roślinnością związaną z siedliskami eutroficznymi (trzcina pospolita <i>Phragmites australis</i> , pałka szerokolistna <i>Typha latifolia</i> , sit rozpięzchły <i>Juncus effusus</i> , wierzby <i>Salix</i> spp., olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i>).

STAN NA 2014				STAN NA 2024					
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	KOD	pow. siedliska	stan	KOD siedl. przyr	pow. siedliska wg pomiaru GPS	stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	Uwagi
12-05-2-11-377 -j -00	7140	0,12	B	-	-	-	-	-	Brak siedliska. Na torfowisku występują gatunki z siedlisk eutroficznych, a także olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> ; Aktualnie jest to torfowisko niskie wykazujące trend sukcesyjny w kierunku rozwoju olsu.
	3160	0,20	B	-	-	-	-	-	Brak siedliska. Na torfowisku występują gatunki z siedlisk eutroficznych, a także olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> ; Aktualnie jest to torfowisko niskie wykazujące trend sukcesyjny w kierunku rozwoju olsu.
12-05-2-11-381 -a -00 12-05-2-11-381 -a -00	91D0	0,50	B	91D0	0,40	C	Brak wskazań gospodarczych	Ocenę stanu siedliska obniżono ze względu na silne przesuszenie podłoża i związane z nim ustępowanie gatunków charakterystycznych dla siedliska 91D0	
12-05-2-11-381 -d -00 12-05-2-11-381 -d -00	91D0	1,50	B	91D0	5,24	B	Brak wskazań gospodarczych	Ocenę stanu siedliska podtrzymano. Stosunkowo dobrze zachowana struktura wszystkich warstw; runo częściowo zubożałe, częściowe przesuszenie podłoża.	Przeniesiono do siedlisk przyrodniczych obejmujących całe wydzielenia.

STAN NA 2014				STAN NA 2024					
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	KOD	pow. siedliska	stan	KOD siedl. przyr	pow. siedliska wg pomiaru GPS	stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	Uwagi
	7140	3,70	B	91D0		B	Brak wskazań gospodarczych	Zmieniono kod siedliska. Płat całkowicie zarośnięty brzożą omszoną <i>Betula pubescens</i> , wykazuje obecnie cechy brzeziny bagiennej <i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , reprezentującej siedlisko przyrodnicze 91D0. Stosunkowo dobrze zachowana struktura wszystkich warstw; runo częściowo zubożałe, częściowe przesuszenie podłoża.	Przeniesiono do siedlisk przyrodniczych obejmujących całe wydzielenia.
12-05-2-11-382 -f -00 12-05-2-11-382 -f -00	91D0	2,00	B	91D0	3,72	B	Brak wskazań gospodarczych	Ocenę stanu siedliska podtrzymano. Stosunkowo dobrze zachowana struktura wszystkich warstw; runo częściowo zubożałe, częściowe przesuszenie podłoża.	Przeniesiono do siedlisk przyrodniczych obejmujących całe wydzielenia.
12-05-2-11-382 -g -00	91D0-1	2,00	C	91D0-1	2,99	C	Brak wskazań gospodarczych	Ocenę stanu siedliska podtrzymano. Podłoże silnie przesuszenie, brak wielu gatunków charakterystycznych dla siedliska 91D0	Przeniesiono do siedlisk przyrodniczych obejmujących całe wydzielenia.

STAN NA 2014				STAN NA 2024					
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	KOD	pow. siedliska	stan	KOD siedl. przyr	pow. siedliska wg pomiaru GPS	stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	Uwagi
12-05-2-12-402 -h -00 12-05-2-12-402 -j -00	9170	1,15	B	91E0b	0,40	B	Brak wskazań gospodarczych	Zmieniono kod siedliska. W drzewostanie u podstawy stoku dominuje olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> , a w runie gatunki charakterystyczne dla łągu jesionowo-olszowego <i>Fraxino-Alnetum</i> reprezentującego siedlisko przyrodnicze 91E0b. Stosunkowo dobrze zachowana struktura wszystkich warstw; runo częściowo zubożałe, dość duży udział pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i> . <i>Siedlisko przyrodnicze na powierzchni około 0,40 ha.</i>	Przeniesiono z siedlisk przyrodniczych obejmujących całe wydzielenia.
12-05-2-12-403 -f -00 12-05-2-12-403 -f -00	9170	1,71		91E0b	0,45	B	Brak wskazań gospodarczych	Zmieniono kod siedliska. W drzewostanie u podstawy stoku dominuje olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> , a w runie gatunki charakterystyczne dla łągu jesionowo-olszowego <i>Fraxino-Alnetum</i> reprezentującego siedlisko przyrodnicze 91E0b. Stosunkowo dobrze zachowana struktura wszystkich warstw; runo częściowo zubożałe, dość duży udział pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i> . <i>Siedlisko przyrodnicze na powierzchni około 0,45 ha.</i>	Przeniesiono z siedlisk przyrodniczych obejmujących całe wydzielenia.

STAN NA 2014				STAN NA 2024					
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	KOD	pow. siedliska	stan	KOD siedl. przyr	pow. siedliska wg pomiaru GPS	stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	Uwagi
12-05-2-12-409 -h -00	2330	0,48	B	-	-	-	-	-	Brak siedliska. Nie stwierdzono gatunków charakterystycznych, podłoże nie jest piaskiem wydмовym.
12-05-2-12-409 -w -00	2330	0,48	B	-	-	-	-	-	Brak siedliska. Nie stwierdzono gatunków charakterystycznych, podłoże nie jest piaskiem wydмовym.
12-05-2-12-409 -x -00	2330	0,48	B	-	-	-	-	-	Brak siedliska. Zmiany antropogeniczne - powierzchnia nad rurociągiem w większości pozbawiona pokrywy roślinnej, prawdopodobnie w wyniku prac konserwacyjnych rurociągu. Podłoże nie jest piaskiem wydмовym.
12-05-2-12-410 -j -00	2330	0,06	B	-	-	-	-	-	Brak siedliska. We wskazanej lokalizacji obecny jest płat subkontynentalnego boru świeżego <i>Leucobryo-Pinetum</i> . Brak prześwietleń w drzewostanie, runo i warstwa mszysta typowa dla borów świeżych. brak gatunków charakterystycznych dla muraw napiaskowych.

STAN NA 2014				STAN NA 2024					
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	KOD	pow. siedliska	stan	KOD siedl. przyr	pow. siedliska wg pomiaru GPS	stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	Uwagi
12-05-2-12-410 -m -00	2330	0,10	B	-	-	-	-	-	Brak siedliska. We wskazanej lokalizacji obecny jest płat subkontynentalnego boru świeżego <i>Leucobryo-Pinetum</i> . Brak prześwietleń w drzewostanie, runo i warstwa mszysta typowa dla borów świeżych. brak gatunków charakterystycznych dla muraw napiaskowych.
12-05-2-12-410 -n -00	2330	0,16	B	-	-	-	-	-	Brak siedliska. We wskazanej lokalizacji obecny jest płat subkontynentalnego boru świeżego <i>Leucobryo-Pinetum</i> . Brak prześwietleń w drzewostanie, runo i warstwa mszysta typowe dla borów świeżych. brak gatunków charakterystycznych dla muraw napiaskowych.
12-05-2-12-410 -p -00	2330	0,10	B	-	-	-	-	-	Brak siedliska. Zmiany antropogeniczne - powierzchnia nad rurociągiem w większości pozbawiona pokrywy roślinnej, prawdopodobnie w wyniku prac konserwacyjnych rurociągu. Podłoże nie jest piaskiem wydymowym.

STAN NA 2014				STAN NA 2024					
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	KOD	pow. siedliska	stan	KOD siedl. przyr	pow. siedliska wg pomiaru GPS	stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	Uwagi
12-05-2-12-411 -t -00	2330	0,01	B	-	-	-	-	-	Brak siedliska. Zmiany antropogeniczne - powierzchnia nad rurociągiem - w większości pozbawiona pokrywy roślinnej, prawdopodobnie w wyniku prac konserwacyjnych rurociągu. Podłoże nie jest piaskiem wydmywym.
12-05-2-12-415 -a -00 12-05-2-12-415 -a -00	91E0b	0,20	B	91E0b	0,20	B	Brak wskazań gospodarczych	Ocenę podtrzymano. Ocenę podtrzymano. Stosunkowo dobrze zachowana struktura wszystkich warstw; runo częściowo zubożałe, dość duży udział pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i> .	Płat łągu zachowuje ciągłość również w poddz. 414d, 402f oraz w części poddz. 415b
12-05-2-12-422A -b -00	2330	0,15	B	-	-	-	-	-	Brak siedliska. W podanej lokalizacji obecny płat subkontynentalnego boru świeżego <i>Leucobryo-Pinetum</i> ze stosunkowo młodym drzewostanem. Brak luk i prześwietleń, a więc warunków pozwalających na rozwój zbiorowisk murawowych. Runo i warstwa mszysta typowe dla borów świeżych
12-05-2-12-422A -c -00	2330	0,43	B	-	-	-	-	-	Brak siedliska. W podanej lokalizacji obecny zwarty młodnik sosnowy. Brak gatunków charakterystycznych dla muraw napiaskowych.

STAN NA 2014				STAN NA 2024					
Adres leśny (aktualizacja adresu tylko dla istniejących siedlisk przyrodniczych – pogrubiona czcionka)	KOD	pow. siedliska	stan	KOD siedl. przyr	pow. siedliska wg pomiaru GPS	stan	WSKAZANIE	OPIS SIEDLISKA	Uwagi
12-05-2-12-422A -h -00	2330	0,18	B	-	-	-	-	-	Brak siedliska. W podanej lokalizacji obecny zwarty młodnik sosnowy. Brak gatunków charakterystycznych dla muraw napiaskowych.
12-05-2-12-422A -w -00	2330	0,50	B	-	-	-	-	-	Brak siedliska. Nie występują gatunki charakterystyczne dla muraw napiaskowych. Pokrywa roślinna antropogenicznie przekształcona, prawdopodobnie w wyniku prac związanych z konserwacją rurociagu. Miejscami całkowity brak roślin naczyniowych i mszaków.
12-05-2-05-442 -b -00	6210	33,05	B					NATURA 2000 SOO NIESZAWSKA DOLINA WISŁY	
Razem obręb Wąkole		6,14							
Ogółem nadleśnictwo		6,14							

5.1. Zestawienie punktowych siedlisk przyrodniczych wg stanów zachowania przed weryfikacją dla Nadleśnictwa Dobrzejewice (stan na 2014 r.)

Kod	Nazwa siedliska przyrodniczego	Powierzchnia wg stanu zachowania [ha]			RAZEM
		A	B	C	
2330	Wydmy śródłądowe z murawami napiaskowymi	-	3,13	-	3,13
3160	Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	-	5,80	-	5,80
4030	Suche wrzosowiska	2,32	0,15	-	2,47
6210	Murawy kserotermiczne	-	33,05	-	33,05
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	-	9,82	-	9,82
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	0,50	1,00	-	1,5
91D0	Bory i lasy bagienne	-	4,00	2,00	6,00
91E0-b	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	-	5,19	-	5,19
91T0	Sosnowy bór chrobotkowy	-	6,00	-	6,00
OGÓŁEM:		2,82	68,14	2,00	72,96

5.2. Zestawienie punktowych siedlisk przyrodniczych wg stanów zachowania przed weryfikacją w obszarach objętych analizą (bez obszarów Natura 2000 z aktualnym opracowaniem stanu siedlisk przyrodniczych) (stan na 2014 r.)

Kod	Nazwa siedliska przyrodniczego	Powierzchnia wg stanu zachowania [ha]			RAZEM
		A	B	C	
2330	Wydmy śródłądowe z murawami napiaskowymi	-	3,13	-	3,13
3160	Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	-	5,8	-	5,80
4030	Suche wrzosowiska	2,32	0,15	-	2,47
6210	Murawy kserotermiczne	-	-	-	-
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	-	9,82	-	9,82
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	0,5	1,00	-	1,5
91D0	Bory i lasy bagienne	-	4,00	2,00	6,00
91E0-b	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	-	4,76	-	4,76
91T0	Sosnowy bór chrobotkowy	-	6,00	-	6,00
OGÓŁEM:		2,82	34,66	2,00	39,48

5.3. Zestawienie punktowych siedlisk przyrodniczych wg stanów zachowania po weryfikacji w obszarach objętych analizą (bez obszarów Natura 2000 z aktualnym opracowaniem stanu siedlisk przyrodniczych) (stan na 2024 r.)

Kod	Nazwa siedliska przyrodniczego	Powierzchnia wg stanu zachowania [ha]			RAZEM
		A	B	C	
2330	Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi	-	-	-	-
3160	Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	-	-	-	-
4030	Suche wrzosowiska	0,45	1,68	1,58	3,71
6210	Murawy kserotermiczne	-	-	-	-
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	-	-	-	-
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	-	-	-	-
91D0	Bory i lasy bagienne	-	-	0,40	0,40
91E0-b	Lęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	-	2,03		2,03
91T0	Sosnowy bór chrobotkowy	-	-	-	-
OGÓŁEM:		0,45	3,71	1,98	6,14

6. Literatura

1. Matuszkiewicz W. 2014. Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski. Wydanie III zmienione i uzupełnione. PWN, Warszawa.
2. Metodyka inwentaryzacji leśnych siedlisk przyrodniczych Natura 2000 w Lasach Państwowych. Załącznik nr 1 do Decyzji nr 5/2007 DGLP;
3. Pawlaczyk P. 2010. 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe *Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe. [W:] Mróz W. (red.) Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część pierwsza: 236-254. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Warszawa.
4. Pawlaczyk P. 2012. [W:] Mróz W. (red.) Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część trzecia: 272-291. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Warszawa.
5. Pawlaczyk P. 2012. [W:] Mróz W. (red.) Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część trzecia: 292-315. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Warszawa.
6. Perzanowska J., Mróz W., Ogrodniczuk N. 2015. 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum i Tilio-Carpinetum*). [W:] Mróz W. (red.) Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część czwarta: 273-289. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Warszawa.
7. Węgrzyn M., Masłowska M. 2010. 91T0 Śródlądowy bór chrobotkowy. [W:] Mróz W. (red.) Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część pierwsza: 295-311. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Warszawa.